

gyndte paa Opdyrkningen af en stor Del af den Jord, der nu er opdyrket. Aarsagen hertil maa sikkert søges deri, at man paa Færøerne har saa mange gamle og mærkværdige Bestemmelser, der vanskeliggør en Modernisering af Landbruget, og som bevirker, at de fleste Mennesker opgiver i det hele taget at spekulere paa at komme i Besiddelse af Jord og opdyrke denne, til Trods for, at der er rigeligt af Jord, som kan opdyrkes. Konsulent Winther Lützen oplyser, at i en Højde af indtil 150 m over Havet findes der ca. 23 000 ha god Opdyrkningsjord, som med Udsigt til stort Udbytte kunde tages op til Dyrkning; han oplyser endvidere, at Forskellen mellem den Jord, der henligger som Græsmark for Faarene, og den opdyrkede Jord er saa stor, at den sidste giver indtil det 10-dobbelte Udbytte af den første. Til Trods derfor gøres der imidlertid saare lidet for at faa Jord opdyrket. I 1894 blev der vedtaget en Lov om Udstykning af Trøer, og i Henhold til den har der ogsaa fundet Bortsalg af saadanne smaa Jordstykker Sted, men det er stadig forbundet med store Vanskeligheder at komme i fuldstændig Besiddelse af et saadant Jordstykke. Staten ejer jo godt Halvdelen af Jorden deroppe, medens den anden Halvdel er paa private Hænder, og nu skulde man tro; at Staten gerne vilde afhænde sin Part, men Staten synes ikke at være særlig ivrig derfor, thi de samme indskrænkende Bestemmelser med Hensyn til Erhvervelse af Jord gælder for Statens Jord som for privat Jordejendom deroppe. Forholdet er det, at naar en Mand ønsker et saadant lille Jordstykke, kan han faa det til Leje mod en rimelig Afgift, men vil han købe f. Eks. en Marks Jord, hvilket skulde svare til, hvad man kan holde en Ko paa, er Prisen 50—100 Kr.; dermed skulde det være hans Ejendom, og han er derefter forpligtet til at rejse et højt og meget solidt Stendige omkring Ejendommen og til at opdyrke en Trediedel af Jorden inden 5 Aar, ellers falder den tilbage til Staten. Men han er dog alligevel ikke blevet Ejer deraf, idet der i Trø-Lovens § 3 staar, at han erhverver ikke nogen af de Herligheder og Rettigheder, som Besidderen sidder inde med, og han skal derefter søge at frigøre sig for Vintergræsningsretten for Faarene; ved denne forstaas, at i Tiden fra 14. Oktober til 12. Maj, saa vidt jeg i Øjeblikket husker, skal Faarene have Lov til at gaa ned og græsse paa de indhegnede og opdyrkede Arealer. Følgen heraf er da, at

de fleste Arbejdere og Fiskere, som er dem, der kunde have Interesse af at opdyrke Jord, viger tilbage herfor, thi selv om de køber Jord, kommer der en Dag, da der rejser sig Spørgsmaal om at blive fritaget for denne Vintergræsningsret, og der er ikke fastsat nogen som helst Regel for, hvilken Erstatning der skal ydes i saa Henseende, og der har da ogsaa — efter hvad der fortælles mig — været krævet Erstatninger paa op til 500 Kr. for en saadan Marks Jord, hvilket vil sige, at Prisen paa denne Maade skulde komme op paa en 500—600 Kr. for en saadan Marks Jord. Dette er en meget høj Pris, og, som sagt, der er heller ingen, der erhverver Jord. Siden det ærede Medlem Hr. Rytter i 1920 fik en Lov vedtaget om Afløsning af Vintergræsning, er der overhovedet ikke blevet afløst en eneste Vintergræsning, og det ærede Medlem var dog saa glad ved denne Lov; siden den Tid har der i Virkeligheden ikke meldt sig et eneste Menneske for at faa afløst, hvilket vel er ensbetydende med, at man ikke har nogen større Tillid til denne Lov.

Nu har Amtmanden paa Færøerne udarbejdet Forslag om Oprettelse af Husmandsbrug deroppe, et Forslag, som har været forelagt Lagtinget. Jeg for mit Vedkommende finder i og for sig ikke dette Forslag saa særlig ideelt, og det glæder mig, at det ikke har været fremsat af Regeringen — det er jo udarbejdet af Amtmanden —, for jeg synes, at de Laan, der skulde ydes i Henhold til denne Lov, er for smaa; de færøske Smaakaarsfolk kan ikke komme i Besiddelse af Husmandslodder paa de i dette Forslag foreskrevne Betingelser, man burde efter min Mening yde større Laan. Men hvad har nu Lagtinget gjort overfor dette Forslag? Ja, Lagtinget har lagt det til Side uden at gøre det fjerneste derved, og jeg maa i saa Henseende rette mine Bebrejdelser baade mod Selvstyrepartiet og Sambandspartiet, og da særlig mod disse to Partiers Formænd, de Herrer Patursson og Effersøe, samt desuden mod det ærede Medlem Hr. Rytter — der jo har været Amtmand paa Færøerne i en Tid, da en Amtmand havde noget at skulle have sagt —, idet jeg bebrejder dem, at de aldrig nogen Sinde har rørt sig ud af Stedet for at faa disse Forhold ændret og for at skaffe den færøske Befolkning Jord, aldrig nogen Sinde har foretaget sig det ringeste i saa Henseende.

I 1908 nedsattes der en Landbokommission, som udarbejdede 16 fortræffelige Lovforslag. Af denne Kommission var baade